

Verksamhetsplan 2023

Inledning

SKUNK är en intresseorganisation för skärgårdsungdomar. Målgruppen är ungdomar i åldrarna sju till 25 år, men främst gruppen tolv till 20 år.

Intresse har dubbel betydelse: dels att bevaka skärgårdsungas intressen och dels att stärka, utveckla och arrangera fritidsverksamhet.

SKUNK är en ungdomsorganisation som bygger på ungas egna idéer. Verksamheten bygger i hög grad på konceptet "Unga leder unga", men också på att organisationen engagerar kompetenta vuxna för olika ändamål. SKUNK leds av en styrelse där de flesta medlemmar är mellan 15 och 22 år.

Synsätt och ram

Ett aktivt ungdomsarbete i skärgården ger större förutsättningar för en levande skärgård i framtiden, samtidigt som ungdomar inte bara är framtiden utan existerar nu och därför har rätt till jämlika förutsättningar med andra åländska ungdomar.

För att skärgården ska utvecklas positivt behövs det invånare som är kreativa, företagsamma, innovativa och framförallt engagerade i skärgårdens utveckling. Därför ska ungas engagemang uppmuntras och fångas upp på ett tidigt stadium. Engagemang föder engagemang. Att engagera istället för att aktivera ungdomar ställer stora krav på ungdomsarbetet. Ungdomsarbete är ett kunskapsområde och kvalitativt ungdomsarbete har ett tydligt mål och syfte med sin verksamhet. Det kräver utbildning. Unga behöver trygga vuxna omkring sig. Vuxna som de kan anförtro sig åt, utöver sina föräldrar och lärarna i skolan. SKUNK menar att skärgården med sina geografiska hinder behöver den roll och funktion som vi kallar ungdomscoachen för att arbeta med kvalitativt uppsökande ungdomsarbete med skärgårdens geografiska hinder, men också för att skapa jämlika möjligheter för ungdomar bosatta i skärgården att ta del av aktiviteter, och resurser som redan finns.

Erfarenheter från andra glesbygdsområden visar att satsningar på barn och ungdomar är en av de viktigaste insatser man kan göra för att stärka en region. Ungdomar som känner att deras idéer och initiativ blir tillvaratagna och satsade på mår bättre, har större framtidstro, är mer engagerade och mer benägna att bli goda ambassadörer för hemorten om de bor på annan ort i framtiden. Det skapar också förutsättningar för att de i framtiden kanske väljer att flytta tillbaka efter studier.

SKUNK har en utmaning i att det är allt färre unga som bor i skärgården, det gör och ena sidan verksamheten viktigare än någonsin, och andra sidan mer svårarbetad.

Unga vill möta andra unga. Ju färre man blir, desto mindre draghjälp har man av varandra att komma iväg på aktiviteter utanför hemmet. Verksamhet som behöver en större grupp är svår att få till. Det har gjort att föreningen de senaste åren har öppnat upp sin verksamhet också för ungdomar från fasta Åland för att aktiviteter ska hålla hög kvalitet och uppmuntra till att knyta nya kontakter. Ungdomar som inte kommer från Skärgården har främst hittat till SKUNK själva och inte genom aktiv rekrytering. Föreningen behöver nu, genom projekt,

kontakter och uppsökande verksamhet mer aktivt bredda verksamhetens målgrupp till unga på hela Åland, men fortsättningsvis ha sin utgångspunkt och primära målgrupp i skärgården. Vi vet att unga mår psykiskt sämre generellt i hela västvärlden men också här, vilket bekräftas i undersökningen Hälsa i skolan. Med det som bakgrund fokuserar SKUNK på främjande fritid, nätverkande, informellt lärande och samarbete med andra. SKUNK har utgångspunkten i nätverket Bärkrafts mål nummer ett "Välstånd för människor vars inneboende resurser växer" och mål två "Alla känner tillit och har verkliga möjligheter att vara delaktiga i samhället". Det vi idag vet från ungdomskulturforskningen är att unga behöver bearbeta sin identitet, att de behöver arenor, såväl fysiska som mentala, där man kan prova sig fram, utvecklas och hitta något man är bra på.

För att säkerställa kvalitet och för att ständigt utveckla verksamheten följer vi det nationella och det internationella utvecklingsarbetet och forskningen kring ungdomsarbete. Vi grundar verksamheten på europeiska principer och riktlinjer för lokal öppen fritids- och ungdomsverksamhet: A European Charter on Local Youth Work.

https://www.europegoeslocal.eu/wp-content/uploads/2020/06/20200615-egl-charter_SE.pdf

SKUNK arbetar för att:

- Förbättra skärgårdsungdomarnas möjligheter till stimulerande fritids- och kulturverksamhet.
- Stärka ungdomars engagemang och ansvarstagande i frågor som rör dem själva.
- Bevaka skärgårdsungas intressen och stärka ungdomars inflytande på samhällsutvecklingen i skärgården.
- Förändra vuxnas syn på ungdomar, så att de ses som resurser i samhället.
- Stärka gemenskapen mellan ungdomar från olika delar i skärgården, men också mellan ungdomar från hela Åland och resten av världen.
- Stödja samarbete i olika former, för att utveckla och utöka ungas möjligheter till stimulerande och intressanta fritidsaktiviteter med utgångspunkt i ungdomarnas egna idéer och medverkan.

Genom att:

- Ge skärgårdsungdomar inom olika intresseområden bättre möjligheter till utbyte med ungdomar inom och utom skärgården.
- Fortgående föra diskussion kring ungdomspolitik, ungdomskultur och skärgårdsungdomars behov och önskemål.
- Ta initiativ till projekt som stimulerar och utvecklar ungdomsverksamheten i skärgården.
- Stödja och uppmuntra föreningar och kommuner att utföra verksamhet för barn och ungdomar.
- Samarbeta mellan skärgårdskommunerna, föreningar och andra ungdomsintresserade för att ge barn och ungdomar ett större utbud av aktiviteter och möjligheter att engagera sig.

Verksamhet

1. Verksamhetsledning

Verksamheten samordnas av en **verksamhetsledare** som köptjänst. Verksamhetsledaren samordnar, administrerar och utvecklar verksamheten tillsammans med styrelsen och ungdomscoachen. Verksamhetsledaren fungerar också som ett pedagogiskt stöd för styrelsen, anställda och volontärer. **Styrelsen** utbildas kontinuerligt bland annat i föreningskunskap och ledarskap. En **ungdomscoach/projektledare** anställs. Denne arbetar uppsökande, samordnade och engagerande. Denne initiera och ansvara för olika projekt.

2. Ungdomscoach

En anställd ungdomscoach för lokal uppsökandeverksamhet, samordning, inspiration och stöd. Enligt Barnkonventionen har alla barn rätt till såväl fysisk som psykisk och social utveckling. I skärgården bor det drygt 260 barn och ungdomar i åldrarna 7 till 18 år. Skärgårdens geografiska läge gör att man inte kan organisera barn och ungdomars fritids- och utvecklingsmöjligheter på samma sätt som man kan på större ställen. I städer har man ett stort föreningsliv som tar tillvara på många intressen, man har ungdomsgårdar, en närmare tillgång till fältare och väl utvecklade kultur- och idrottsmöjligheter. Då dessa möjligheter inte finns i skärgården är det extra viktigt med en ungdomscoach som bedriver en främjande och uppsökande verksamhet som är anpassad till skärgårdens förutsättningar. Att satsa på en ungdomscoach är inte bara en rättighetsfråga utan det är även viktigt för skärgården ur ett större perspektiv. Avfolkning är ett stort problem i samtliga skärgårdskommuner. Alla kommuner arbetar för att öka inflyttningen, speciellt av barnfamiljer. Om skärgården ska kunna locka fler barnfamiljer att flytta till skärgården är barnens fritid en viktig faktor.

Ungdomscoachens uppdrag:

- Jobba uppsökande i skärgårdens skolor, skapa relationer med ungdomarna och fånga upp såväl möjligheter som problem.
- Engagera - inte aktivera – ungdomar. Genom att inspirera och finnas som bollplank hjälper ungdomscoachen ungdomar att själva förverkliga sina idéer och organisera sig.
- Vara spindeln i nätet och se till att sammanföra ungdomar över kommungränserna och vara en kontaktyta för andra föreningar när de ska ut i skärgården, så att deras besök kan bli mer effektiva.
- Fungera som ett stöd i kommunikationen mellan ungdomar och politikerna i kommunerna och landskapsregeringen.
- Praktiskt samordna projekt och verksamheter.

Uppdraget som ungdomscoach syftar till att öka ungas delaktighet och engagemang genom att fånga upp idéer och initiativ samt att träna unga i att formulera och uttrycka åsikter inom olika samhällsfrågor. Genom att diskutera med andra utvecklas förmågor som lyhördhet och kritiskt tänkande. Ungdomscoachen ska även främja ungas utveckling inom kultur och fritid genom att introducera olika aktiviteter. Ungdomscoachen kommer att vara i skolorna regelbundet och informera i klasserna om olika arrangemang som är på gång samt bidra med aktiviteter och samtal. Erfarenheterna visar att direktkontakt med ungdomarna är avgörande om de ska känna sig trygga att åka iväg på olika arrangemang och aktiviteter. En

viktig del i verksamheten är att sammanföra ungdomar över kommungränserna genom olika läger, resor och andra arrangemang.

3. Information

Ungdomscoachen är den viktigaste kanalen för att nå ut direkt till barn och unga i skärgården. Ungdomscoachen når också ut till vuxna och samarbetspartners i skärgården. Informationsarbetet kompletteras med kommunblad, affischer till högstadierna och sociala medier. SKUNK har en aktiv hemsida som både synliggör vad som är på gång och dokumenterar det som händer. Discord är en viktig plattform för att nå ut med information.

4. Läger, resor och andra aktiviteter

Verksamheterna har som mål att:

- Bidra till ungas personliga och sociala utveckling genom icke-formellt och informellt lärande
- Ge möjlighet att pröva på olika sorters fritidsaktiviteter
- Ge möjlighet att fördjupa kunskaper och färdigheter i olika verksamheter och aktiviteter
- Ge möjlighet att träffa andra ungdomar med liknande intressen
- Ge möjlighet att träffa och lära känna andra skärgårdsungdomar, men också andra ungdomar i stort

5. Transporter, utbyte och resebidrag

SKUNK ger resebidrag till ungdomar i skärgården så att de kan delta i tillfälliga kultur-, fritids- och idrottsaktiviteter på fasta Åland eller i andra skärgårdskommuner. Samarbete över kommungränserna premieras. Bidrag kan också ges för att uppmuntra till utbyte mellan kommunerna och möjlighet till utbyte utanför skärgården. Vid de aktiviteter som SKUNK arrangerar så ordnas alltid resor på ett sådant sätt att deltagarna kan ta sig till och från färjor på andra öar än den de bor på, vid behov med båttaxi i de fall tiderna eller resvägarna blir alltför långa och komplicerade. Resor till SKUNKs arrangemang subventioneras helt.

6. Studieresa/seminarium

Att genomföra minst en studieresa utanför Åland eller ett seminarium på Åland för att antingen ta del av andras erfarenheter av att leda, arrangera och utveckla ungdomsarbete eller lära och diskutera en aktuell frågeställning eller ett tema som intresserar och berör ungdomar.

7. Elev- och ungdomsdemokrati

Att på olika sätt, om möjligt, inspirera, stötta och utveckla elevrådsverksamheten och andra möjligheter till ungdomsinflytande. Att vid behov genom utbildning öka kunskapen om elevers och ungdomars rättigheter både bland ungdomarna själva och omgivningen. Ett mål är att ungdomar genom elevråden ska vara med och förbättra skolan och göra den mer demokratisk och att elevråden och ungdomar också ska ses som en resurs i lokalsamhället.

8. Internationella utbyten, verksamheter och solidaritetskårens volontärer

I en allt mer globaliserad värld finns möjligheter men också problem. SKUNK:s internationella verksamhet ska stärka ungdomarnas självkänsla, motverka

främlingsfientlighet/främlingsrädsla, motivera språkinläring och skapa kunskap, erfarenheter och kontakter.

- SKUNK ska skapa möjligheter för skärgårdsungdomar och andra ungdomar till bra internationella utbyten.
- SKUNK ska ta vara på möjligheter för olika internationella ungdomsutbyten, träffar, resor och aktiviteter bland annat inom EU:s program Erasmus+.
- SKUNK ska arbeta för att ett stärkt nordiskt samarbete utvecklas.
- SKUNK ska under året vara en partner i ABF Ålands ansökan om två Solidaritetskårsvolontärer. Det innebär att volontärerna delvis kommer att vara en del av SKUNK:s verksamhet vid tillfällen då det lämpar sig.
- SKUNK kommer också att fortsättningsvis erbjuda möjlighet till åländska ungdomar att åka utomlands som volontär.

Projekt

SKUNK ska arbeta nyskapande och utveckla nya projekt, kontakter, mötesplatser och möjligheter och kommer även detta år söka nya projekt.

9. Meetingplace - Lappo

Internationellt ungdomsutbyte/läger med hållbarhetstema tillsammans med Trinus i Litauen och Moldavia i Rumänien. 18 ungdomar och deras ledare möts i Lappo i januari. Ett Erasmus+ projekt.

10. Pilotprojekt VR

För att testa och bygga en virtuell mötesplats för unga – en plats för, spel, lek möten och lärande. SKUNK ska tillsammans med Ungdomsenheten i Mariehamn under 15 veckor genomföra ett pilotprojekt med ledare och en grupp ungdomar 13-17 år för att testa och lära om VRs möjligheter.

11. Youthpanel – VR, participation and arcipelago

För att bygga vidare på en virtuell mötesplats för unga – en plats för, spel, lek möten och lärande. Eventuellt i samarbete med Ungdomsenheten i Mariehamn. Genom att skaffa mer utrustning göra en testturné till skärgården och ha regelbundna träffar i Recroom ta med fler intresserade och utveckla rum och aktiviteter.

12. Youth exchange Trinus Litauen

En uppföljning av tidigare utbyte 2022 där en grupp ungdomar besökte Litauen. Trinus har fått medel för ett nytt projekt med mat, mångfald och landsbygd som tema. Plats: Aritsava Litauen kring Kaunas, 26-30 juni.

13. Projekt Mötesplats Husbil

Det centrala i projektet är att erbjuda en mötesplats för unga under skolåret (ej sommar). En husbil hyrs under tidsperioden augusti till maj. Mindre ungdomsgrupper kan med hjälp av den träffas nästan var som helst, så länge det finns bilväg. Projektet innebär en mobil och kommunövergripande ungdomsverksamhet med den åländska skärgården i fokus, men med möjlighet att vid behovs även användas på fasta Åland. Ungdomscoachen får en bas och husbilen kan även användas för övernattnig för gäster, till exempel workshopledare och

andra föreningar som vill gästa skärgården. Finansiering finns för ett pilotprojekt på 3 månader.

14. Skärgårdsungdomarnas mötesplats för kultur och hantverk 2023

Med målet att skapa en årlig möjlighet för skärgårdens högstadies och deras lärare att mötas och pröva på olika former av kultur och hantverk. Ett sätt att skraddarsy några kulturaktiviteter för ungdomar med geografiska hinder. Samtliga högstadies samlas (cirka 50 ungdomar) i en skärgårdskommun. Under dagen hålls hantverks- och kulturworkshops på olika teman. Programdetaljerna tas fram tillsammans med elevråden på skolorna.

15. Segling, friluftsliv, miljö och kulturarv

Segling med storbåten Cajsa. Övernattningläger för ungdomar (12 år och uppåt) tema: hållbarhet, miljö, bruksbåtar, friluftsliv och segling. Läger 1 Kommer att segla i skärgården och leva friluftsliv, besöka Lappos skötbåtsmuseum och Vinden drar den nordiska skötbåtsträffen som i år hålls på Asterholma i Ålands skärgård. Läger 2 Kommer att segla i skärgården och leva friluftsliv, fokusera mer på miljö och Östersjöns tillstånd, ev göra en del medborgarforskning. Två dagläger för barn (främst 7 år och uppåt) med fokus på segling och skärgårdsnatur.

Ansökningar inlämnade, ett samarbete med Storbåtföreningen Cajsa.

16. Interreg

SKUNK planerar att under året om lämplig partner hittas söka medel för att göra ett treårigt Interregprojekt på temat Entrepreneurship, kreativitet och digital utveckling (VR). Viimsi kommun i Estland har visat intressen liksom Haninga kommun i Sverige.

Projektering under 2023.

17. Youthparticipation Erasmus+ Quality in youthwork

Projektet har fokus på att utveckla kompetens och metoder för både ungdomar och beslutsfattare så att de i framtiden skapar möten, samtal, och diskussioner för att undvika bland annat så kallad "ungdomstvätt". Det finns press på politikerna att involvera ungdomar mer, men det är en risk att det bara drabbar ett fåtal ungdomar eller bara blir något som kan dyka upp istället för en riktig påverkan där ungdomen kommer att ses som en resurs istället för som idag, något som står för tillväxt. Skunk vill utveckla och lära sig nya digitala sätt och metoder för ungas delaktighet, t.ex. Discord och VR. Huvudaktiviteten är läger med olika former av demokratiworkshops. Workshoparna kan innehålla "värderingsövningar", olika typer av träning och övningar, simuleringar och direkt träning i färdigheter som att hålla tal, skriva artiklar eller vara aktiv i sociala medier och olika former av möten med politiker och andra beslutsfattare. Projektet också omfattar lokalt gräsrotsarbete med demokratiwerkstäder i skolorna och samarbete med elevråden i små skärgårdsskolor. I projektet ingår även att utveckla digitala möten och workshops med hjälp av bland annat VR.

Ansökning inlämnade, till Erasmus+.

18. Solidarity corps – internship - Praktikant

SKUNK har projektmedel från Solidarity corps för att ta emot en praktikant under ett års tid. På grund av covid-19 har detta inte kunnat förverkligas.

Sista försök görs våren 2023 för att finna lämplig person.

19. Boendemöjligheter för studerande från skärgården

Utgående från förslagen i landskapsregeringens utredning "Utredning av boendemöjligheter för studerande i gymnasieutbildning" har ett projekt för SKUNK:s möjliga del tagits fram. Det ska anställas en extra ungdomscoach som har ansvar för projektet och de två ungdomscoacherna skulle då arbeta tillsammans både med att stödja alla ensamboende gymnasiestuderande och att jobba uppsökande i skärgården. De skulle båda jobba med SKUNK:s ordinarie verksamhet, men med olika ansvarsområden.

Under våren 2023 arbetar SKUNK med att organisera, motivera och ta fram en trepartsöverenskommelse mellan föräldrar/ungdomar och uthyraren. SKUNK lägger också upp en struktur för verksamheten som erbjuds. Ett första försöksår inleds hösten 2023 (skolåret 2023/2024). Boendet erbjuds också i mån av plats till landsbygdsungdomar samt inflyttade ungdomar. Under våren 2023 undersöks verksamhetens förutsättningar och så görs eventuella studiebesök på liknande boenden, för att samla in kunskap och erfarenheter. Konceptet marknadsförs på plats i skärgårdsskolorna, samt genom gymnasierna och folkhögskolan. Hösten 2023 erbjuds rum och aktiviteter. Aktiviteterna vänder sig till samtliga gymnasiestuderande från skärgården samt alla boende.

Projektet förutsätter:

Att projektet har en heltidsanställd projektledare.

Att projektperioden garanteras för en treårig satsning.

Att SKUNK inte förväntas ha en övervakande roll, däremot en stödjande och coachande roll.

Om förutsättningarna blir för dåliga på boendet, om det till exempel visar sig bli för dyrt och inget annat tillräckligt bra alternativ hittas ska en dialog med landskapet hållas för att diskutera andra möjliga lösningar.

https://www.utbildning.ax/sites/default/files/media/278_301121_bilaga_utredning_av_boendemojlighet_er_for_studerande_i_gymnasieutbildningen.pdf

Ansökan till PAF avslagen för 2023